

već se ista lovi sa mrežom za lov krapa »krapnjačom«. Mreže se bacaju na prilazima gdje kubla treba da polaže ikru. Efikasnost mreža stajačica je odlična. Jedna ovakva mreža u vrijeme sezone može u toku jednog bacanja da ulovi 10—15 kruh-primjeraka kuble.

Grō ribe lovi se sa povlačnom mrežom — »gri-
bom«. Ova mreža je duga od 300—350 metara. Ri-
bolov se obavlja u toku dana kada se riba sakupi
na mrijestu. Grib se baca iz većeg ribarskog čamca
— »lađe« ili motornog čamca, koji velikom brzinom
zaokruži mjesto gdje kubla baca ikru. Ribari izvla-
če mrežu na čamce koji su stacionirani u neposred-
noj blizini.

U jednom zahvatu se ulovi 1.000 do 2.000 kgr.
ribe. Nije rijedak slučaj da se zaokruže i veće koli-
čine. Pri povoljnim vremenskim uslovima, povlačna
mreža se baca nekoliko puta dnevno. Prosječna te-
žina pojedinog ulovljenog primjerka kuble kreće se
od 1 do 2 kgr. Desi se da se ulovi pojedino jato
kuble čiji primjerci teže od 2 do 3 kilograma.

I pored toga što su mogućnosti ulova ove ribe
bile mnogo veće, njena eksploatacija je
bila minimalna i pored dobrog rješenja
tehnike ribolova u odnosu na raniji način, koji je
bio vrlo težak i naporan.

Da bismo imali slikovitiji prikaz ulova ku-
ble za proteklih pet godina, iznosimo statističke
podatke ukupnog ulova na području našeg dijela
Skadarskog jezera:

Godine 1950 ulovljeno je 27.845 kgr.
Godine 1951 ulovljeno je 6.016 kgr.
Godine 1952 ulovljeno je 7.825 kgr.
Godine 1953 ulovljeno je 7.825 kgr.
Godine 1954 ulovljeno je 22.055 kgr.

Kao što se vidi iz navedenih podataka prosječni
godišnji ulov za period od pet godina iznosio je ne-
puni vagon i po kuble. Nije glavni uzrok u
pojavi ribljih jata na mrijestu, što su količine ulova
ovako male.

I pored toga što kubla sadrži prilične količine
masti i bjelančevina, ova vrsta nije mnogo cijenje-
na kao konzumna riba na okolnom tržištu, gdje se
radije troši slatkovodna riba. Ulov kuble uglavnom
pada u proletnjem periodu kada se lovi i krap koji

ima mnogo bolju prodaju nego kubla. Osim toga
tada su prilično visoke temperature, tako da je riba
podležna kvaru za nepuna tri, četiri časa, te ju je
nemoguće baciti na udaljenije tržište, gdje se ova
riba može plasirati u svježem stanju. Pokušalo se,
da se ova riba plasira na tržište kao prerađevina
u salamuri ali ni ovaj pokušaj se nije rentirao jer,
je kalkulacijom proizlazilo da su troškovi ulova i
prerade bili mnogo veći nego prodajna cijena.
Ovdje se jasno ističe činjenica da je u z a l u d a n
s v a k i n a p o r p r o i z v o d n j e kada nije orga-
nizirano plasiranje riba.

Podizanjem industrije za preradu ribe i ribljeg
brašna na području Skadarskog jezera, pokazalo se
da je kubla odlična sirovina za preradu. Industrija
je omogućila otkup svakog kilograma ulovljene ribe
što je uticalo na inteziviranje njenog lova. Boljom
trgovačkom mrežom i pravilnijom eksploatacijom
uspjelo se, da se u toku ove godine postigne rekor-
dan ulov kuble. U prvoj polovini ove godine odnosno
u sezoni mrijesta ulovljeno je je d a n a e s t v a g o n a
ove ribe. Ovo nam jasno potvrđuje gore navedeni
iskaz, da u Skadarsko jezero navraćaju ogromne
količine ove ribe. Osigurani plasman je bio glavni
faktor koji je regulirao i uticao na naglo povećani
ulov kuble u toku ove godine.

U cilju iskorištavanja što boljih mogućnosti
ulova ove migratorne ribe, nužno se nameće potreba
da se ispituju mjesta gdje se ona mrijesti. Prema
ispitivanjima Stanice za ribarstvo NRCG, ustanov-
ljeno je da je površina pješčanoga dna mnogo veća
(mjesto gdje se kubla mrijesti) i da se sa povlačnim
mrežama koristi neznatna površina. Na čitavoj ovoj
površini može u toku dana da radi samo po jedna
povlačna mreža, ma da postoje mogućnosti i za ne-
koliko takovih mreža. Ukazuje se potreba da se te-
ren još više ispita i da se osposobi za korišćenje. Na
ovaj način još više će se intezivirati lov na ovu ribu
koju i onako bespotrebno gubimo.

Danas kubla pretstavlja kako po svom kvalitetu
i kvantitetu jednu zaista ekonomski važnu siro-
vinu za našu mladu ribarsko prerađivačku indu-
striju. Količinski ova vrsta je zauzela jedno od
vodećih mjesta u ukupnom ulovu ribe na Skadar-
skom jezeru.

Ing. Nikola Đisalov, Ribarsko gazdinstvo »Vojvodina«, Novi Sad

Razvoj ribnjačarstva Vojvodine

Vojvodina je po ribljem bogatstvu bila poznata
od davnina. Široka hidrografska mreža sa izvanred-
no povoljnim klimatološkim i geološkim uslovima,
— pružila je idealne mogućnosti za bogati ribolov.
Ona je ranije bila poznata ne samo kao bogata
žitnica, — no i bogati centar za proizvodnju i izvoz
kvalitetne ribe. Međutim, značaj ribarstva kao
privredne grane postepeno opada sukcesivnim iz-
vođenjem obimnih meliorativnih radova, razvojem

industrije, saobraćaja itd. Tako se danas ovo pri-
rodno bogatstvo prostranih vojvodanskih reka i
njihovo privredno iskorišćavanje svelo do mini-
malnih kapacitetnih mogućnosti.

Iako se provode, a i planiraju još obimniji
radovi na unapređenju ribarstva otvorenih voda, —
ipak to neće moći da povрати nekadanje riblje bo-
gatstvo, a takođe ni da zadovolji sve veću tržišnu
potražnju kako domaću tako i inostranu. Iz tih

razloga, ribarstvo Vojvodine se sve više orijentiše ribnjačarskoj proizvodnji i sve veći značaj se pridaje izgradnji ribnjaka i poluribnjaka, za čiju izgradnju su širom Pokrajine podesne ogromne površine (prirodne uvale i depresije, rečni rukavci, stare otsečene meandre, slatinasti tereni i dr.).

U ranijim planiranjima predviđeno je za izgradnju ribnjaka oko 55.000 ha. Iz objektivnih razloga to se nije moglo ostvariti u predviđenom vremenu. Tek u periodu decentralizacije u privredi, osamostaljenja srezova i sadanjim komunalnim razvojem, — izgradnja ribnjačarstva dobija pun zamah i potpun značaj. Sa svih strana se postavljaju zahtevi za izgradnju ribnjaka i poluribnjaka. Već danas se slobodno može reći, da je interes za ovom izgradnjom daleko veći od naših kreditnih mogućnosti i od raspoloživog broja rukovodećeg stručnog kadra u ribarstvu.

Celokupna izgradnja ribnjaka i poluribnjaka u Vojvodini može se prikazati na sledeći način:

I. OBJEKTI IZGRADENI ILI OBNOVLJENI U PERIODU POSLE OSLOBODENJA

1. Ribnjak »Živača« u Srem. Boljevcima	
površine oko	203 ha
2. Ribnjak »Bačka« u Kolutu	203 ha
3. Ribnjak »Susek« u Suseku	230 ha
4. Zadrudni ribnjak kod Sombora	5 ha
5. Zadrudni ribnjak kod Sombora	8 ha
6. Zadrudni ribnjak kod Mužlje	130 ha

II. OBJEKTI U IZGRADNJI

A. U delimičnoj eksploataciji

1. Ribnjak »Vagan« kod Bač. Gradišta	43 ha
2. Poluribnjak »Bosut« u Moroviću	500 ha
3. Ribnjak »Straža« u Banatu	1 ha
4. Poluribnjak »Halas« u Čenti	100 ha
5. Zadrudni ribnjak u Alibunaru	14 ha

B. Početak izgradnje

1. Ribnjak u Ruskom Krsturu	17 ha
2. Ribnjak »Jegrička« u Žablju	400 ha

III. PROJEKTOVANI NOVI OBJEKTI

(projekti gotovi ili u radu) -

A. U delimičnoj eksploataciji

1. Poluribnjački sistem »Krivaja«, »Beljanska Bara« sa Vel. Kanalom	520 ha
---	--------

2. Ribnjak »Baranda« u Banatu	700 ha
3. Poluribnjak »Palić« kod Subotice	685 ha
4. Poplavni tereni »Belje« — Apatin	6—7.000 ha
5. Poplavni tereni »Jama« Begeč	300 ha
6. Perleški rit	1.100 ha
7. Mrtva Tisa »Biserno Ostrvo«	394 ha
8. Mrtva Tisa »Vrbica« kod Žablja	100 ha
9. Bare kod Kaća	30 ha

B. U projektnoj fazi

1. Ribnjak »Fenečka Bara« kod Sr. Bo-ljevaca — površine oko	200 ha
2. Ribnjak »Kovin« u Kovicu	800 ha
3. Ribnjak na pirinčanim poljima u B. P. Selu	180 ha
4. Ribnjak na pirinčanim poljima u Bač. Gradištu	190 ha
5. Ribnjak (zadrudni) u Novoj Gajdobri	5 ha
6. Ribnjak u Bavaništu	7 ha

Osim pomenutih objekata, izvršiće se sistematiska poribljavanja i privođenja intenzivnijoj poluribnjačkoj eksploataciji i na drugim objektima:

1. Poplavni teren »Trud« kod Bač. Novog Sela	250 ha
2. Poplavni teren »Tikvara« kod Bač. Palanke	250 ha
3. Jezero »Ludoš« kod Subotice	295 ha
4. Rezervat sportskih ribolovaca u Panč. ritu i niz drugih manjih objekata (kanala, rukavaca i dr.), koje same ribarske organizacije redovno poribljavaju, neguju i eksploatišu.	

Ovako širok zamah izgradnje ribnjaka, poluribnjaka i drugih objekata, koji će intenzivirati proizvodnju ribarstva pozitivan je i za pohvalu, jer jasno dokazuje da se sve više shvata značaj ribarstva i da ono dobija određenije mesto u našoj celokupnoj privredi.

Ako se planirana izgradnja realizuje, i ako uspeemo da postepeno rešimo niz drugih pratećih problema (pitanje kadrova, organizacija rada i trgovine i t. d.), — možemo slobodno reći da će u bliskoj budućnosti Vojvodina postati važan centar ribnjačarske proizvodnje i značajan faktor u celokupnoj proizvodnji slatkovodnog ribarstva FNRJ.

Jovan Korda, Beograd

○ rečniku ribarstva

Mnoge su potrebe ribarstva o kojima se danas raspravlja i piše. Ali se o jednoj potrebi niti piše niti govori. Verovatno zato, što se smatra da je to područje druge naučne struke, i da tu ribarski stručnjaci nemaju šta da kažu. Mislimo ovde na nasušnu potrebu da i ribarstvo dobije svoj leksikon reči i izraza, kao što ga imaju mnoge druge grane nauke.

Taj posao ulazi, doduše, u krug lingvističkih studija, a i sa te strane nema glasa. Ali treba istaći, da i čisti lingvisti nebi mogli da tu daju ono što ribarstvu treba, i što ustvari ima da čini sadržinu takvog leksikona.

Zato je ovo pitanje van naučnickog interesovanja. Rečničko bogatstvo ribarstva ostaje usled toga neobrađivano i takoreći napušteno. Terminologija